שולדיג אורטייל אויף איינעם פון די מערדער פון מוה״ר מנחם משולם שטארק ע״ה

דער פראצעס קעגן קענדעל פיליקס, איינער פון די באטייליגטע אין דעם קידנעפּן-מארד פון ר׳ מנחם שטארק ע״ה, האט זיך דראמאטיש געענדיגט מאנטאג נאכמיטאג אין סטעיט סופּרים קארט אין ברוקלין, ווען די דזשורי איז צוריקגעקומען מיט אן איינשטימיגן אורטייל אז פיליקס איז שולדיג אויף דעם פארברעכן פון קידנעפּן אין די ערשטע גראד, און ער איז אויך שולדיג אויף דעם פארברעכן פון צווייטע גראד מארד. לויט דעם, ווארט אויף פיליקס אן אורטייל פון לעבענסלענגליכע טורמע, און דער ריכטער וועט באשטימען וויפיל עס וועט זיין די מינימום יארן וואס ער דארף זיין אין טורמע פאר ער קען באטראכט ווערן פאר פּראל.

ביי צווייטע גראד מארד איז די מאקסימום שטראף לעבענסלענגליכע טורמע, און די לענגסטע צייט וואס מ׳קען באשטימען אלס א מינימום פאר מ׳ווערט בארעכטיגט צו פּראל איז 25 יאר. די קלענסטע צייט איז 15 יאר. ד.מ., דער ריכטער וועט באשטימען ערגעצוואו צווישן 15 און 25 יאר אלס א מינימום. מ׳דארף אנמערקן אז א מערדער ווערט נישט אזוי שנעל ארויסגעלאזט אויף פּראל. זייער, זייער זעלטן וועט זיך טרעפן אז מ׳וועט געבן פּראל ביי די ערשטע פאר מאל וואס דער מערדער אפּעלירט פאר פּראל. מ׳קען בעטן פּראל בלויז איינמאל אין 2 יאר.

מיט דעם שולדיג אורטייל אויף פיליקס, איז דאס בלויז אן ערשטער שריט צו יוסטיץ, ווייל ווי איינער פון די קרובי המשפּחה האט אנגעוויזן פאר די פּרעסע, ווייסט מען נאך פון ווייניגסטענס 2 מערדער-קידנעפּערס וואס דרייען זיך ארום פראנק און פריי אויף די גאסן, און ווי לאנג זיי וועלן נישט געשטעלט ווערן צו יוסטיץ, איז נאכנישט געווען קיין יוסטיץ אין דעם פאל.

מ׳האט שוין נאכמיטאג געזען אז די דזשורי ״רירט זיך״, ווען עס איז געקומען אן אנפראגע פון די דזשורי אויפצוקלערן גענוי וואס עס זענען די לעגאלע פארלאנגען פאר א שולדיג אורטייל אויף פעלאני מארד, וואס מיינט אז עמיצער איז אומגעקומען בשעת א פעלאני פארברעכן איז באגאנגען געווארן. דאס האט געקענט אויסגעטייטשט ווערן ווי אן אנדייטונג אז זיי האבן שוין באשלאסן אז פיליקס איז געווען באטייליגט אין די קידנעפּינג, איז איצט די פראגע ווי אזוי מ׳קען אים פאראורטיילן אלס מערדער אפילו ווען ער אליין האט נישט בייגעשטייערט צו דעם ברוטאלן מארד.

מ׳קען אבער נישט פאראויסזאגן א דזשורי, קען מען זיך פארשטעלן די אנגעצויגענקייט אין געריכט זאל אויף די זייט וואו עס איז געזעסן די אלמנה תחי׳ און די איבריגע משפּחה, ווען דער ריכטער האט איינגעמאלדן אז די דזשורי האט געשיקט א צעטל אז זיי האבן אן אורטייל. די דזשורי איז אריינגעקומען, דער ריכטער האט געפרעגט צי זיי האבן זיך געאייניגט אויף אן אורטייל אויף וואס זיי האבן געענטפערט, יא, דאן האט זיך געשטעלט דער ״קלערק״ פון געריכט פאר די דזשורי און האט געבעטן די פארזיצער פון די דזשורי זיך אויפצושטעלן און זי האט געענטפערט אויף די פראגעס פּונקט נאך פּונקט, שולדיג אדער נישט שולדיג.

אויף די ערשטע קלאגע פון קידנעפּן ערשטע גראד האט זי מיט א שטילע שטימע געענטפערט, ״גילטי״, וואס מיינט שולדיג.

דאס זעלבע איז געקומען א ״גילטי״ אויף די צווייטע קלאגע פון צווייטע גראד מארד.

דערנאך האט זי געזאגט ״נישט שולדיג״ אויף די קלאגע פון רויב פארזוך, וואס מיינט אז די דזשורי איז נישט געווען איבערצייגט אז ער האט געוואלט בארויבן דעם איד, און ממילא איז אויך געווען א ״נישט שולדיג״ אויף מארד אין צוזאמענהאנג מיט יענעם פארברכן פון רויב פארזוך.

דריי פון די פרויען דזשוראר האבן זיך געווישט די אויגן פון טרערן, 2 האבן אפילו געבעטן טישוס פונעם געריכט באאמטן; אזוי רירענד איז געווען פאר די דזשורי צו קומען צו דעם אורטייל נאכדעם ווי זיי האבן פארהאנדעלט דערויף דאנערשטאג נאכמיטאג, א גאנצן טאג פרייטאג און אויך מאנטאג ביז זיי האבן ארויסגעשיקט דאס צעטל אז זיי האבן אן אורטייל, 4:40 נאכמיטאג.

דער ריכטער האט באדאנקט די דזשורי פאר זייער איבערגעגעבענע דינסט, אוועקגעבענדיג 20 טעג פון זייער לעבן פאר דעם לאנגען פּראצעס.

ווען די דזשורי איז ארויס, האט דער ריכטער באשטימט אקטאבער 19, דער ערשטער טאג חוה״מ, אלס דער טאג פאר׳ן מעלדן די שטראף, אבער דאס וועט מעגליך אפּגעלייגט ווערן אויף נאך יו״ט.

עס איז מערקווירדיג אז דער פאראורטיילטער מערדער, קענדעל פיליקס, האט די גאנצע צייט נישט ארויסגעוויזן קיין שום געפילן. ער האט זיך אפילו אונטער־געשמייכעלט. ווייזט אויס אז ער האט דאך יא געוואוסט דעם אמת אז ער איז שולדיג אין די גאנצע קאנספּיראציע... דאקעגן זיין מאמע האט געהאלטן אין איין ווייננען אינדרויסן אין קאריידאר מאנטאג נאכמיטאג, ווען מ׳האט שוין ערוואַרט אז מ׳האלט נאענט צו אן אורטייל.

(א מער אויספירליכער באריכט מיט איינצלהייטן וועט איי״ה ערשיינען אין ״די צייטונג״ פון מיטוואך צופרי)

NEWS REPORT
THE YIDDISH NEWSPAPER OF RECORD
$2.00
די צייטונג
די זעלבסטשטענדיגע אידישע צייטונג
בס״ד
עש״ק · פ׳ בשלח
שבת שירה
ט׳ שבט · תשע״ד
FRIDAY, JANUARY 10, ’14
VOL. 27 · NO. 17

על השמועה כי באה ונמס כל לב כמים - כי רחק ממנו מנחם

כלל ישראל אויפגעשוידערט נאך טראגישע הריגה פון הרה״ח מו״ה מנחם משולם שטארק ע״ה הי״ד

געפאנגענן געווארן דורך דערוויל-אומבאקאנטע רוצחים - קערפּער אנטדעק בדרך פּלא -
פילע טויזענטער ביי די הארצרייסענדע לוי׳ - אויפברויז איבער העסליכע באריכטן אין די אלגעמיינע פּרעסע

וואס מיר זאגן -------- זייט 3
די שרעקליכע טראגעדיע -------- זייט 5
כפר לעמך ישראל - זייט 8

משפּחה וועט געבן $49,000 פאר אינפארמאציע איבער די מערדער

מעכטיגער פּראטעסט צוזאמענגענפּס אין באראהאל

פאראמונגען אדבערן ״פאוסט״ קומען פון אלע ריכטונגען

פאליציי פארשט טעפּס און ״איזי פעס״ רעאקרדס

ברוקלין דיסטריקט אטורני טאמפּאאן האט געווינען יורישדיקציע אויף די מארד פּראצעס

אן אלוועטליכער טרויער, אהים לצרה, געלעבערטע הערצער, וואס זאגט מען פאר די קינדער?

א שוואַרצער וואלקן פון טרויער, אנ׳ נסי אין אמטסטיגנג האט ארומגענער מען דאס יהדות התרדית בכלל. אין דעם חרדישן אדזטנס אין ניי יאָרק פּערט, נאָך די אומבאַשרייבליכע בעשעדע טראָ־נעדיג פון ערש פאריגע וואָך, ווען די שיינערע נעמען פון ר׳ מנחם משולם בן ר׳ אברהם שטארק ע״ה הי״ד, איז שוידערליך גע־דורך דערוויילן אומבאקאנטע רוצחים, און זיין קערפּער איז געטראפן געוואָרן אין קעלנטרן טאג אין קיין לעבנס צייכן ר״ל, למניעת לבם של ישראל.

עס איז אומבאשרייבליך ד׳ טרויער׳ נע אומאספּערע וואס דאס יעדן אדם׳ נענומען פון ד׳ מינים וואס איז אנגעקר מען ד׳ בשעריע ד׳ריזאָ אין די פּרייזאָג פאַרטאָגס שעהן, אז ד׳ מנחם איז גע־פאנגען געוואָרן פאר זיין אפּס אויף ראַלידזש סטריט, צווישן הערשאָן שכונה פון ווילליאַמסבורג. צאַלאָזע תפּילות וואָרנטס אין סיכן טרעטן דער נען פּראָגאָס געוואָרן במשך דעם טאָג אין שביק אויף דעם טיעטן אין באַר לכטן יונגערמאַן, א בעסריער מאַן אין טאַטע פון 8 קינדער, וועלכער איז גע־בורט. ר׳ ישראל איז אן איידעם ביי הרבני החסיד ר׳ ברוך בענדיס פייער־ווערקער ז״ל.

אין די חשובע שטוב פון זיינע נע־טריע עלטערן שרוי איז דער נפטר ער־צינגע נעוואָרן, אין א שטאַרקע אטמאָס־פערע פון תורה וחסידות, השלמה בתורה טובות, זייענ׳ע א ליד שע־טועס, באליבט ביי זיינע פלמדים און חברים.

נאכן פשלים זיין זיך אין די בחורי׳ש יאָרן אין ד׳ מאטמאַרער

(פאַרגענומען אויף זייט 3)

א שוואַרצער וואָלקן פון טרויער, אנ׳ נסי אין אמטסטיגנג האט ארומגענער מען דאס יהדות התרדית בכלל. אין דעם חרדישן אדזטנס אין ניי יאָרק פּערט, נאָך די אומבאַשרייבליכע בעשעדע טראָ־נעדיג פון ערש פאריגע וואָך, ווען די נעמען פון ר׳ מנחם משולם בן ר׳ אברהם שטארק ע״ה הי״ד, איז שוידערליך גע־דורך דערוויילן אומבאקאנטע רוצחים, און זיין קערפּער איז געטראפן געוואָרן אין קעלנטרן טאג אין קיין לעבנס צייכן ר״ל, למניעת לבם של ישראל.

פילע טויזענטער מענשען האבן דער־נאָך באַלאַנגרט די נאָסן פון מאַרסט נעמענע, ווען די לוי׳ איז אַרומגעגאַנגען מען בהתמ״ד שיר ושבח ובחול. דזשוי־שפּאַלטערע בכיות האבן דיי נגמרט בשעת די הספּדים אין ווען דיי בני משפּחה האבן זיך נגעגענס פון דעם קרבן ציבור וועלכער איז אזוי ברוטאל אין טראגיש אומגעקומען ר״ל.

טויזען׳ד ספּדים איז נגעזאָגן דער תשובי׳ע נאשמע, הרבני החסיד ר׳ ישראל שטארק שליט״א; דער שוועס הרבני החסיד ר׳ ישראל יצחק בענדאשה שליט״א; כ״ק אדמו״ר מסאטמאר שליט״א; הגה״צ רבי אברהם מענדלאוויטש שליט״א אבד״ק לאראנ׳; הה״ג רבי יוסף דוד שטענבאלב שליט״א, דומ״ץ שטענטראוויץ, הה״ח ר׳ שמעון ישראל פּערלמוטער נ״י, א בר־נפש שהוקר פונעם נפטר להבחל״ח, אין עטליכע ברידער אין שוואנגרס פונעם נפטר.

דערנאך איז דער ארון נגעפּירט גע־וואָרן קיין קריית יואל, וואו א דיין ציבור האט טיילגענומען אין ד׳ לוי׳ בית בית הנ״ל. דאנט האט מספּיד נגעווען הה״ג אבד״ק מסאטמאר־דומ״ץ שליט״א בשם אביו כ״ק אדמו״ר מסאטמאר שליט״א. דאן איז דער נפטר גע־מגנדלאוויטש שליט״א אבד״ק לאראנ׳; נעווייגן אין בעשייען פון בני משפּחה אין באקאנטע, ויכן אחריו כל בית ישראל.

*

דער תשובי׳ער נפטר הי״ד איז גע־ברוכן בשנת תשל״ד, צו זיין פאטער הרבני החסיד המפּו׳ר מוה״ר ישראל שטארק שליט״א פון ווילליאַמסבורג, לאנג־יעריגער מלמד תשבי׳ע במסודות מאטמאר, בן הרב החסיד ר׳ משה אברהם ז״ל טר״ב בעיר קאלוב, ומחשר בי חסידי סקוויי״א-מאטמאר בווילליאַמס־בורג.

ווען נאר באליבט אין זיין סביבה.

ווען עס איז אנגעקומען די בשערע בשורה, האט בייס זפן מרפ״ים, אז מען האט נעטראפן דעם קערפּער אין א ״אפּפּאַרט״ אין גרינט נעק, לאנג איילאנד, האט זיך אראפּגעלאזט א שוואַרצער וואָלקן אויף די גאנצע שטאט. מענטשן דענען נעוואָרן דער שלאג אין צעקלאפּט, אויף א פאנטעם וואס מען נעדענקט נישט פיל יאָרן, אין בנגם, מען טרעפט נאך נישט קיין טריזס. אין שטוב אין אין נאס האט זיך נעשפּירט דער טרויער, ווי׳ה אבל גדול לכל בית ישראל.

ווען עס איז אנגעקומען די בשערע נע־שטענדיג, ווען די לוי׳ איז אַרומגעגאַנגען מען בהתמ״ד שיר ושבח ובחול. דזשוי־שפּאַלטערע בכיות האבן דיי נגמרט בשעת די הספּדים אין ווען די בני משפּחה האבן זיך נגעגענס פון דעם קרבן ציבור וועלכער איז אזוי ברוטאל אין טראגיש אומגעקומען ר״ל.

טויזען׳ד ספּדים איז נגעזאָגן דער תשובי׳ע נאשמע, הרבני החסיד ר׳ ישראל שטארק שליט״א; דער שוועס הרבני החסיד ר׳ ישראל יצחק בענדאשה שליט״א; כ״ק אדמו״ר מסאטמאר

גע־דערנאך איז דער ארון נגעפּירט גע־וואָרן קיין קריית יואל, וואו א דיין ציבור האט טיילגענומען אין ד׳ לוי׳ בית בית הנ״ל. דאנט האט מספּיד נגעווען הה״ג אבד״ק מסאטמאר־דומ״ץ שליט״א בשם אביו כ״ק אדמו״ר מסאטמאר שליט״א; הגה״צ רבי אברהם מענדלאוויטש שליט״א אבד״ק לאראנ׳; הה״ג רבי יוסף דוד שטענבאלב שליט״א, דומ״ץ שטענטראוויץ, הה״ח ר׳ שמעון ישראל פּערלמוטער נ״י, א בר־נפש שהוקר פונעם נפטר להבחל״ח, אין עטליכע ברידער אין שוואנגרס פונעם נפטר.

דערנאך איז דער ארון נגעפּירט גע־וואָרן קיין קריית יואל, וואו א דיין ציבור האט טיילגענומען אין ד׳ לוי׳ בית בית הנ״ל. דאנט האט מספּיד נגעווען הה״ג אבד״ק מסאטמאר־דומ״ץ שליט״א בשם אביו כ״ק אדמו״ר מסאטמאר

מאר שליט״א. דאן איז דער נפטר גע־בראכט נעוואָרן לקבורה, צו די בשעריע נעווייגן אין בעשייען פון בני משפּחה אין באקאנטע, ויכן אחריו כל בית ישראל.

*

דער תשובי׳ער נפטר הי״ד איז גע־ברוכן בשנת תשל״ד, צו זיין פאטער הרבני החסיד המפּו׳ר מוה״ר ישראל שטארק שליט״א פון ווילליאַמסבורג, לאנג־יעריגער מלמד תשבי׳ע במסודות מאטמאר, בן הרב החסיד ר׳ משה אברהם ז״ל טר״ב בעיר קאלוב, ומחשר בי חסידי סקוויי״א-מאטמאר בווילליאַמס־